

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Datum 11 maart 2025
Betreft Kraamkooien

Geachte Voorzitter,

Tijdens het Commissiedebat NVWA van 11 februari 2025, heb ik toegezegd de Tweede Kamer te informeren over de stand van zaken rondom het handhavingsverzoek betreffende het gebruik van kraamkooien voor zeugen in de varkenshouderij (TZ202502-164). Via deze brief informeer ik de Tweede Kamer hierover.

Handhavingsverzoek

In juni 2021 heeft Varkens in Nood een handhavingsverzoek ingediend ten aanzien van het gebruik van kraamkooien door een varkenshouder. Zij deden dit verzoek omdat de varkenshouder zijn varkens volgens hen te lang in de kraamkooien zou laten zitten en de dieren daardoor teveel in hun gedragsbehoeften worden beperkt. De NVWA heeft ter plekke een inspectie uitgevoerd en heeft geen overtreding van het Besluit houders van dieren (Bhd) geconstateerd en het handhavingsverzoek afgewezen. Tegen deze afwijzing heeft Varkens in Nood bezwaar en vervolgens beroep aangetekend.

Op 27 augustus 2024 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) uitspraak gedaan in deze zaak. Het CBb heeft geoordeeld dat de minister, en daarmee de NVWA, nader onderzoek moet doen naar het gebruik van de kraamkooi door de varkenshouder en vervolgens een nieuw besluit op bezwaar moet nemen. Meer specifiek moet de minister, en daarmee de NVWA als de bevoegde instantie met mandaat in deze, een standpunt bepalen over de vraag of het gebruik van een kraamkooi in het algemeen reeds een overtreding oplevert

van artikel 1.6, tweede lid, van het Bhd, en zo ja, waarom hiertegen niet zou kunnen worden opgetreden.

Juridische houdbaarheid en handelingsperspectief NVWA

Het Besluit houders van dieren artikel 1.6 bepaalt dat een dier voldoende ruimte wordt gelaten voor zijn fysiologische en ethologische behoeften. Voor het toezicht van de NVWA is dat het geldende kader. Het Besluit houders van dieren stelt daarbij niet specifiek of het houden van dieren in kraamkooien verboden, danwel toegestaan is. Als dieren onvoldoende ruimte wordt gelaten voor hun fysiologische en ethologische behoeften, is dat een overtreding.

Als een overtreding wordt geconstateerd, wordt in beginsel handhavend opgetreden. Een interventie moet evenredig en proportioneel zijn. Daarvoor dient het belang van dierenwelzijn en het belang van de houder te worden gewogen.

Stand van zaken huidige casus

Om de belangen van de varkenshouder in de huidige casus voldoende mee te kunnen wegen, hanteert de NVWA drie fasen tot aan besluitvorming;

- 1) Onderzoek door een sectordeskundige naar de specifieke situatie bij de varkenshouder. Dit onderzoek is in de afrondende fase.
- 2) Als de NVWA besluit tot handhaving over te gaan, zal zij eerst een voornemen tot handhaving naar de houder en Varkens in Nood sturen. Beiden krijgen de gelegenheid input te leveren op het voorgenomen besluit.
- 3) Met de informatie uit fase 1 en 2 wordt tenslotte een definitief besluit genomen. Tegen dit besluit staat wederom beroep open bij de rechter.

Tot slot

Zoals ook aangegeven in het commissiedebat NVWA loopt hiernaast het traject voor een meer dierwaardige veehouderij, waarin ook duidelijk wordt welke wijzigingen er ten aanzien van het nu geldende juridisch kader worden voorgesteld op het punt van het gebruik van kraamkooien voor zeugen. De AMvB met voorstellen wordt, zoals de minister uw Kamer heeft toegezegd, aankomende zomer voorgehangen bij het parlement.

Hiermee beschouw ik mijn toezegging als afgedaan.

Jean Rummenie
Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur